

ANBEFALINGER TIL PLEJESTANDARDER FOR ISHØJ KOMMUNES GRØNNE AREALER

Opsummering

April 2024

Anbefalinger til plejestandarder for Ishøj Kommunes grønne arealer 11

BAGGRUND FOR PROJEKTET

Ishøj Kommune er ambitiøs, når det handler om at udvikle kommunens natur – både i det åbne land og i byerne – til gavn for biodiversitet, klima og mennesker.

”Der skal plantes flere træer i byen, beplantes flere grønne facader, skabes stærkere grønne stiforbindelser og anlægges flere grønne oaser, som giver både borgerne og naturen flere grønne korridorer og opholdsmuligheder i byen.”

Planstrategi 2024 - 2036

SAMMENHÆNG TIL STRATEGIER, PLANER OG POLITIKKER

"Det er byrådets ønske, at Ishøj Kommune er i front med en stærk grøn profil både i det åbne land og i byerne."

Kommuneplan 2020 - 2032

"De bynære naturområder i Ishøj rummer et stort potentiale for at styrke folkesundheden både fysisk, psykisk og socialt."

Natur- og Friluftspolitik 2016

"... naturen står ikke alene. Vi får endnu mere ud af den, hvis vi tænker den sammen med kultur, sundhed og forebyggelse og også sikrer nogle attraktive og grønne byrum."

Miljøpolitik - Et grønt miljø, der giver plads til at være og blive | 2022

"Nærheden til de grønne områder er vigtig for vores fysiske og mentale sundhed og en rig natur i vores nære omgivelser er med til at gøre byen attraktiv at opholde og bosætte sig i."

Biodiversitetsstrategi | Sammen om et VILDERE Ishøj | 2023-2028

Bynaturen skal "... være omdrejningspunktet for styrkede fællesskaber i Ishøj med grønne områder, hvor borgerne kan engagere sig og gøre noget aktivt sammen."

Helhedsplan for Ishøj Bykerne | 2023

Ishøjs Kommunes vision for 2035

Sunde og aktive liv

- **Naturen, det grønne** og et rent miljø gør det let og attraktivt at leve aktive udeliv året rundt.
- Hele lokalsamfundet har et fælles ansvar for at udvikle og tage hånd om Ishøjs **grønne og rekreative kvaliteter**.

Lokalt ansvar for klima, natur og miljø

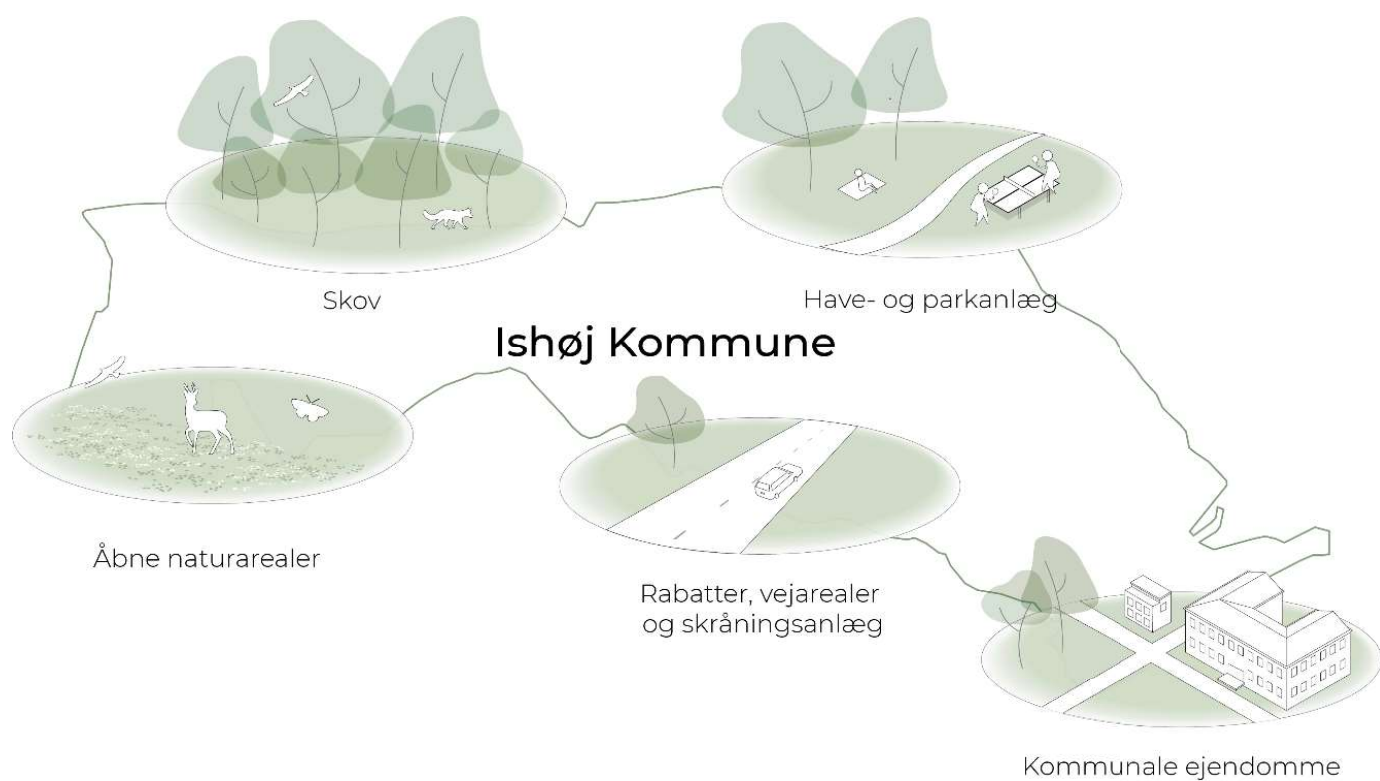
- Der sker en grøn og klimavenlig byudvikling, som er **med til at fastholde og styrke borgernes velfærd, livskvalitet og tryghed**.
- Ishøj er en grøn og blå kommune med vild natur, **grønne byrum og let adgang til et sundt og aktivt liv i naturen**.
- **Den grønne udvikling** skal sikre, at Ishøj fortsat er et **attraktivt sted at bo og leve**.

Projekt mål: Udvikling af plejestandarder for Ishøj Kommunes grønne arealer

Foreløbige resultater:

- Definition af Ishøj Kommunens areal typer
- Fastlæggelse af, hvordan kvalitet kan måles på de forskellige areal typer (kvalitetsindikatorer)
- Metode til at vise plejeniveauernes indflydelse på den samlede kvalitet af de grønne arealer (kvalitetsscore)
- Afprøvning af metoden på tre cases

Områdetyper i Ishøj Kommune

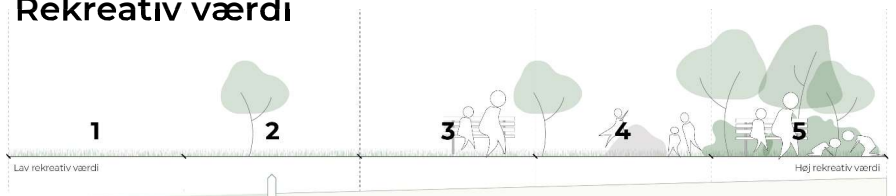
HVAD MÅLER MAN KVALITETEN AF ET GRØNT OMRÅDE PÅ?

Fremtidens grønne drift i Ishøj Kommune bør planlægges ud fra kommunen egne mål for dens grønne arealer.

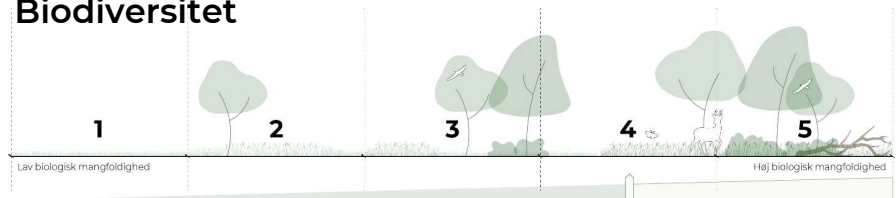
Derfor er **Biodiversitet**, **bæredygtighed** og **rekreativ værdi** udvalgt som kvalitetsindikatorer.

KVALITETSINDIKATORER

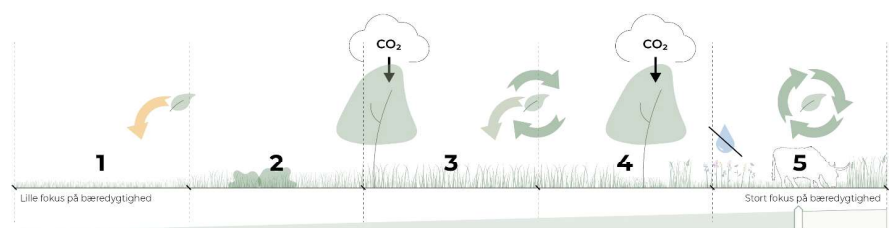
Rekreativ værdi

Biodiversitet

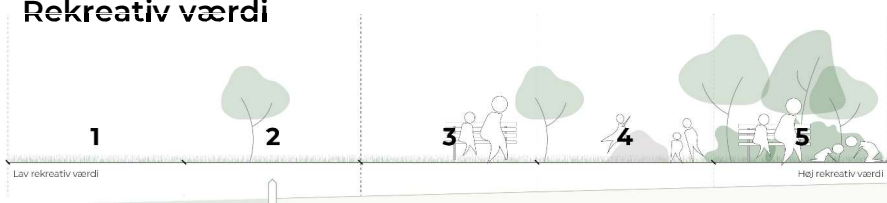
Bæredygtighed

KVALITETSINDIKATORER

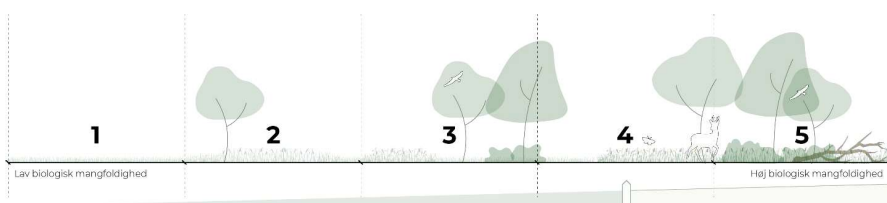
MÅLEPUNKTER

Rekreativ værdi

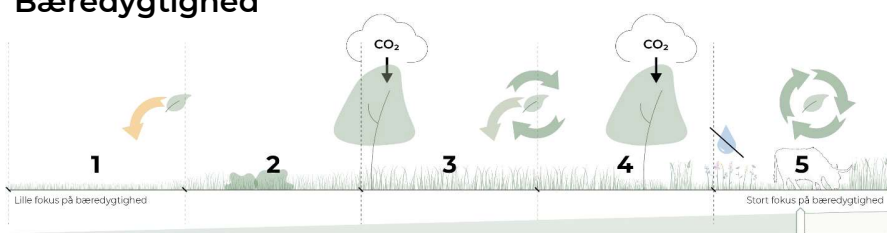
- Ophold
- Tryghed
- Oplevelser
- Fremkommelighed

Biodiversitet

- Artsvariation
- Plejeintensivitet
- Træer
- Befæstelsesgrad
- Variation i vegetationsstrukturer
- Terrænvariation

Bæredygtighed

- Maskiner (eldrevne)
- Cirkularitet / grønt affald

... bæredygtighed er i lige så høj grad defineret ved **social og økonomisk bæredygtighed** - som er indeholdt i de øvrige indikatorer.

Økonomisk indikator:

Sammenhængen mellem økonomi og kvalitet

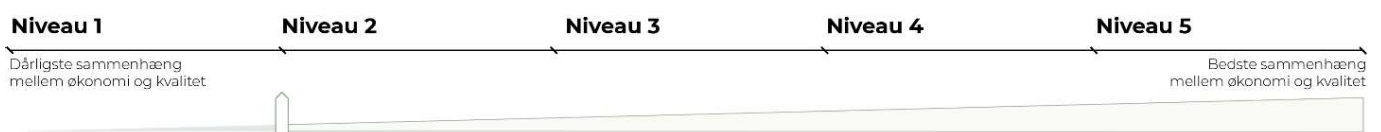
Vurdering af den **værdi**, der skabes ved et givent plejeniveau.

Niveau 1 = **Dårlig sammenhæng** mellem økonomi og kvalitet

Niveau 5 = **Bedste sammenhæng** mellem økonomi og kvalitet

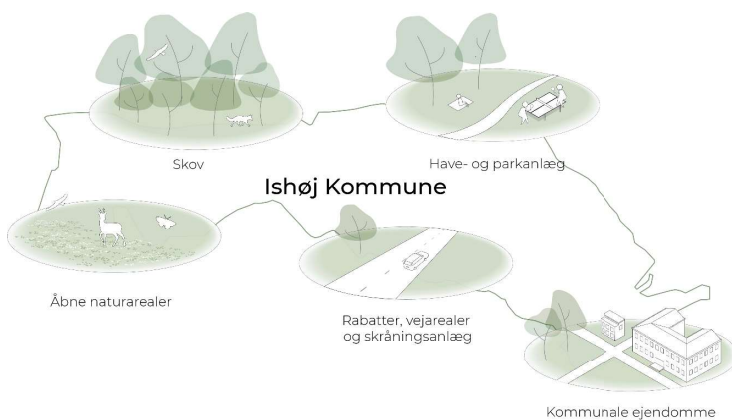
Indikatoren viser sammenhængen mellem kvaliteten af et grønt område og tidsforbruget i driften sammenlignet med tilsvarende områder inden for denne arealtype.

Økonomi

UDVÆLGELSE AF AREALTYPER OG CASEOMRÅDER

- Workshop med driftens medarbejdere
- Analyse og fastlæggelse af arealtyper
- Udvælgelse af caseområder i tæt dialog med Ishøj Kommune

CASE-OMRÅDER TIL AFPRØVNING AF MODELLEN

KRITERIER FOR VALG

- Ishøj Kommune varetager den grønne drift.
- Området er repræsentativt for lignende områder i kommunen med hensyn til formål, elementtyper og udtryk.
- Området har et væsentligt potentiale for forbedret kvalitet inden for flere eller alle de fire temaer biodiversitet, rekreativ værdi, bæredygtighed og økonomi.
- Området er ikke i forvejen omfattet af detaljerede planer for udvikling eller pleje.

Firkløveren

Firkløveren blev udvalgt fordi det repræsenterer områder i kommunen i sammenhæng med kommunale ejendomme, der har karakter af grønne rest- og gennemgangsarealer, som for eksempel græsflader mellem befæstede arealer og under træer.

Med et ændret plejeniveau og eventuelt nogle enkle førstegangsindgreb kan sådanne arealer få en større artsdiversitet og bidrage til at forbedre kvaliteten af den bynære natur, samt at få naturen ind i byen.

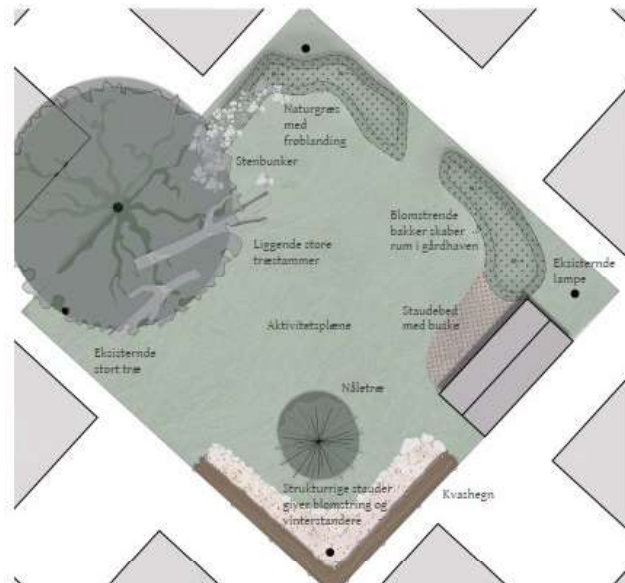
Gårdrum med tiltag for øget biodiversitet

Stauedebede med buske og frøblandinger
Der introduceres frøblandinger på bakkerne, hvilket giver artsdiversitet og høje, mens stauedebede og buske sikrer langvarig blomstring, mere havekarakter og vinterstandere.

Strukturelle elementer - liggende stammer kampesten og kvashegn
Store liggende stammer, kampestenbunker, bakker og kvashegn indrammer opholdspladsen. Tiltagene agerer både rundantennende og fremmer bynaturkvaliteten.

Firkløveren – anlægsoverslag

OPGAVE	EKSTERN* ENTREPRISE	INTERN** ENTREPRISE
Terrænændringer: Afgravning og genindbygning af tørv og jord på samme matrikel, samt levering af grus	18.000 kr.	Internt timeforbrug
Naturgræs med blomster: Levering og såning af engblanding	2.000 kr.	800 kr. (materialer)
Inventar: Træstammer og sten, levering og indbygning	20.000 kr.	7.000 kr. (materialer)
Planter: Levering og plantning	15.000 kr.	15.000 kr. (materialer)
Kvashegn: Levering af materialer samt opsætning	6.000 kr.	Internt timeforbrug
I ALT	60.000 kr.	22.800 kr

* EKSTERN ENTREPRISE

Opgaven udføres af ekstern entreprenør. Priserne er inkl. materialer, maskinleje, arbejdstid mv.

** INTERN ENTREPRISE

Ishøj Kommunes egne folk udfører opgaven med fokus på så vidt muligt at skaffe materialer internt, fx stammer, kvas, sten osv. samt evt.. overskudsmaterialer fra kommunens andre projekter.

Baneparken

Baneparken er et centralt grønt område, der indgår som en del af den grønne forbindelse som beskrevet i Helhedsplanen for Ishøj Bykerne fra januar 2023.

Parken er udvalgt som eksempel på Ishøjs grønne anlæg, der har karakter af gennemgangs- og restarealer, og fordi arealet rummer et stort potentiale for at blive et værdifuldt grønt, rekreativt rum, som bidrager positivt til biodiversitet og bæredygtighed.

Artsrige buskplantninger og lund
 Syrenerbunke beskyttes, så der åbnes mere op. Der etableres buskplantninger i to faser: en lav, der sikrer mulighed for ind- og udlig, hvilket er vigtigt for den oplevede tryghed, mens der også etableres buskplantninger med høje buske, der sammen med syrenerne danner "ryg" og skaber nicher, der har en rar skala, så har lyst til at opholde sig. Målt i parken vil en forårs- og efterårsblomstrende lund af mindre træer være karaktergivende.

Optimering af adgangsforhold
 Det forestås at opføre en trappe op ad årantaen, for at skabe adgang til det nordlige opholdsareal. Dermed forbindes arealet bag hundeskoven med cykel- og stiftordbelæst samt den øvrige park gennem ålende stier.

Blomstrende enge og naturgræs
 Flåden etableres som blomstrende, med løshøj's egen frøblandning, som driften har haft succes med andre steder, samt et naturgræsarealer, hvor driften minimeres. Der stås store i det høje græs.

Strukturelle elementer - komposten, kvashegn, lavninger og høje
 Kvashegn (af græs fra tyren og popler), kompostebunke, lavninger og små jordhøje bliver gentagende elementer, der skaber genkendelighed, rum og skærper mod vejen og

Baneparken – anlægsoverslag

OPGAVE	EKSTERN* ENTREPRISE	INTERN** ENTREPRISE
Rydning: Rydning af syrenbuske	18.000 kr.	Internt timeforbrug
Terræn: Afgravning af tørv og genindbygning på samme matrikel	16.000 kr.	Internt timeforbrug
Højstammede træer: Levering og plantning inkl. plantehul	70.000 kr.	70.000 kr. (materialer)
Flerstammede træer/ buske: Levering og plantning inkl. plantehul	27.000 kr.	27.000 kr. (materialer)
Busketter: Levering og plantning inkl. Rydning af græstørv til plantning af høje (H) og lave (L) buske	150.000 kr.	75.000 kr. (materialer)
Naturgræs med blomster: Jordvending samt levering og såning af engblanding	120.000 kr.	35.000 kr. (materialer)
Kvashegn: Levering af materialer, opsætning samt indbygning af dødt ved fra rydning	50.000 kr.	25.000 kr. (materialer)
Marksten: Marksten i bunker, levering og udlægning	40.000 kr.	7.000 kr. (materialer)
Trappe: Levering af materialer og indbygning	20.000 kr.	20.000 kr.
Byggeplads: Alt inklusiv (tilsvarende til 10% af det samlede beløb)	50.000 kr.	0 kr.
I ALT	560.000 kr.	259.000 kr. (mulighed for at skalere i antal træer og buske)

* EKSTERN ENTREPRISE

Opgaven udføres af ekstern entreprenør. Priserne er inkl. materialer, maskinleje, arbejdstid, byggeplads mv.

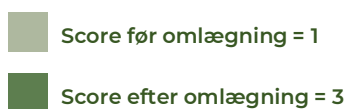
** INTERN ENTREPRISE

Ishøj Kommunes egne folk udfører opgaven med fokus på så vidt muligt at skaffe materialer internt, fx stammer, kvas, sten osv. samt evt. overskudsmaterialer fra kommunens andre projekter.

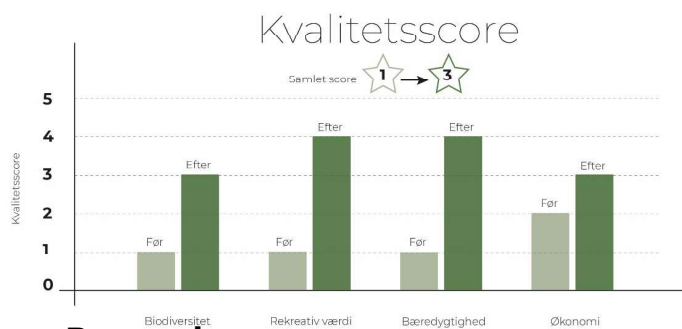
EN SAMLET KVALITETSSCORE

Kvalitetsscoren er **et gennemsnit** af scoren for de fire kvalitetsindikatorer

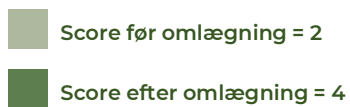
Firkløveren kan med **få midler** løftes fra en 1'er til en 3'er.

Firkløveren

Baneparken har et særdeles **stort potentiale** til at løfte hele området på samtlige kvalitetsparametre.

Baneparken

